

Od soužití k genocidě: Systematické ničení Palestiny

V 19. století byla Palestina pod osmanskou vládou příkladem mezikomunitní harmonie. Muslimové, křesťané a Židé – přibližně 25 000 sefardských a mizrahijských Židů mezi převážně arabským obyvatelstvem – žili společně ve městech jako Jeruzalém, Hebron a Jaffa. Sdíleli trhy, čtvrti a kulturní tradice, přičemž osmanský systém milletů poskytoval menšinám, jako byli Židé, chráněný status. I když se objevovaly drobné napětí, násilné konflikty byly vzácné a sociální vazby často přesahovaly víru. Tento křehký mír byl zničen koloniálním projektem, který upřednostňoval evropské sionistické ambice před domorodou palestinskou většinou, což vyústilo v 77 let vyvlastňování, apartheidu a genocidy.

Sionistické hnutí, formalizované Theodorem Herzl na Sionistickém kongresu v roce 1897, prohlásilo Palestinu za cíl židovského státu v roce 1899, poháněné evropským antisemitismem a koloniální arogancí. Malé osady, financované evropským kapitálem, se začaly objevovat po celé Palestině, vytlačující místní farmáře prostřednictvím nákupu půdy od nepřítomných osmanských vlastníků. Oživení hebrejštiny jako moderního jazyka posílilo separatistickou identitu, čímž se odcizily stávající židovské komunity integrované s Araby. Do roku 1917 Balfourova deklarace – vytvořená sionistickým lobbistou baronem Rothschildem – přislíbila britským ministrem zahraničí Arthurem Balfourem Palestinu, zemi, na kterou neměl právo, jako židovskou vlast, ignorujíc práva a aspirace arabské většiny.

Třicátá léta přinesla další eskalaci s dohodou Haavara, děsivou smlouvou mezi sionistickými skupinami a nacistickým Německem. Tato dohoda přesunula 60 000 německých Židů a jejich majetek do Palestiny výměnou za německé zboží. S nárůstem židovské imigrace na 450 000 do roku 1939 rozpoutaly sionistické paramilitární skupiny, jako Irgun a Lehi, teror. Jejich bombové útoky, jako útok na hotel Krále Davida v roce 1946, při němž zemřelo 91 lidí, a atentáty na britské a arabské cíle učinily britský mandát neřiditelným. Ústup Británie v roce 1947 vedl k plánu OSN na rozdělení, nespravedlivému schématu, které rozpoutalo Nakbu a připravilo půdu pro desetiletí palestinského utrpení.

Nespravedlnost plánu OSN na rozdělení

Plán OSN na rozdělení z roku 1947 (rezoluce 181) byl koloniálním rozdělením, které odporovalo spravedlnosti a sebeurčení. Přestože Palestinci tvořili 67 % obyvatelstva (1,2 milionu) a Židé 33 % (600 000), plán přidělil 56 % palestinské půdy židovskému státu, včetně úrodných pobřežních oblastí a klíčových ekonomických center, jako jsou Jaffa a Haifa. Palestinci, kteří vlastnili 94 % půdy a žili tam po staletí, byli omezeni na 43 % – roztržštěná, méně úrodná území na Západním břehu a v Gaze. Plán ignoroval demografickou realitu: Židé vlastnili méně než 7 % půdy a byli menšinou ve všech okresech kromě Jaffy. Jeruzalém, sdílené svaté město, byl navržen jako mezinárodní zóna, ignorujíc palestinské nároky. Arab-

ská většina plán odmítla jako porušení svých práv, zatímco sionističtí vůdci jej přijali jako odrazový můstek k větší územní kontrole, jak později prokázalo jejich expanze za přidělené hranice. OSN, ovládaná západními mocnostmi, tento plán vnutila bez konzultace s Palestinci, což odráželo koloniální aroganci a upřednostňování sionistických aspirací před domorodou suverenitou.

Nakba a její dědictví

V roce 1948 rozpoutalo vyhlášení izraelského státu Nakbu – „katastrofu“ v arabštině. Více než 700 000 Palestinců, polovina arabského obyvatelstva, byla násilně vyhnána nebo uprchla v hrůze, zatímco sionistické milice ničily přes 500 vesnic. Masakry, jako Deir Yassin, kde bylo zavražděno přes 100 civilistů, upevnilly strach. Palestinci byli vytlačeni do Gazy, Západního břehu a uprchlických táborů v Jordánsku, Libanonu a Sýrii, s zákazem návratu. Tento etnický očištec, pečlivě plánovaný osobnostmi jako Yosef Weitz, představitel Židovského národního fondu, který v roce 1940 prohlásil: „V této zemi není místo pro oba národy... Jediným řešením je Palestina... bez Arabů,“ položil základ pro izraelský stát apartheidu. Weitzova vize nuceného „přesunu“ formovala brutalitu Nakby a nadále rezonuje v palestinském vyvlastňování.

Vyvlastňování a vysídlování na Západním břehu

Od izraelské okupace Západního břehu v roce 1967 je vyvlastňování neúprosné. Více než 700 000 izraelských osadníků nyní žije v nelegálních osadách, postavených na ukradené palestinské půdě, čímž se Západní břeh rozpadá na nespojené enklávy. Izraelské politiky – konfiskace půdy, demolice domů a restriktivní povolení – vysídlily desítky tisíc lidí. Podle B'Tselem bylo od roku 1967 zbořeno přes 20 000 palestinských domů, často pod záminkou chybějících povolení, která Izrael zřídka uděluje. V oblastech jako Jordánské údolí a Východní Jeruzalém čelí celé komunity vystěhování; například 1 000 obyvatel Masafer Yatta je ohroženo vyhnáním kvůli rozšíření vojenských zón. Expanze osad, podporovaná izraelským právem a vojenskou ochranou, zabrala přes 40 % půdy Západního břehu, přičemž Palestinci jsou omezeni na 165 „ostrovů“ pod přísnou kontrolou. Kontrolní stanoviště, zátarasy a separační zeď – kterou Mezinárodní soudní dvůr v roce 2004 označil za nelegální – oddělují rodiny, zemědělskou půdu a obživu, čímž činí palestinský život neudržitelným. Tato systematická krádež, spojená s odepíráním stavebních práv, nutí k vysídlování a upevňuje apartheid.

Násilí osadníků na Západním břehu

Násilí izraelských osadníků na Západním břehu je každodenním terorem, umožněným státní spoluúčastí. Osadníci, často ozbrojení a chráněni izraelskými silami, útočí na palestinské farmáře, pastevce a vesnice, aby je vyhnali z jejich půdy. Jen v roce 2024 OSN zdokumentovala přes 1 200 útoků osadníků, včetně žhářství, vandalismu a fyzických útoků. Ve vesnicích jako Huwara a Qusra osadníci zapálili domy, olivové háje a dobytek, přičemž při pogromu v Huwara v roce 2023 zahynul jeden Palestinec a stovky byli zraněni. Izraelští vojáci často jen přihlížejí nebo zasahují proti Palestincům, kteří se brání. B'Tselem uvádí, že osadníci, podporovaní vojenskými předsunutými stanovišti, vytvořili „no-go zóny“ pro Pale-

stince, zabírajíce tisíce akrů prostřednictvím násilí. Extremistické skupiny osadníků, jako Hilltop Youth, otevřeně usilují o vyhnání Palestinců, povzbuzeni vládními představiteli, jako je Bezalel Smotrich, který dohlíží na politiku osad a volal po „podrobení“ Palestinců. Toto násilí, zřídka stíhané, je nástrojem etnických čistek, čímž činí palestinskou existenci nejistou.

Genocidní rétorika a činy

Izraelští vůdci dlouhodobě dehumanizují Palestince, čímž ospravedlňují zvěrstva. Výzva Yo-sefa Weitze z roku 1940 k Palestině bez Arabů byla o desetiletí později opakována postavami jako Ovadia Yosef Eitan, bývalý generál, který v roce 1983 přirovnal Palestince k „zdrogovaným švábům v láhvi“, odporné metafoře pro jejich uzavření a vyhlazení. Nedávno, v říjnu 2023, uvalil ministr obrany Yoav Gallant na Gazu „úplnou blokádu“, prohlásiv: „Žádná elektřina, žádné jídlo, žádné palivo... Bojujeme s lidskými zvířaty.“ Ministr financí Bezalel Smotrich, obhajující úplné zničení Gazy, v roce 2023 prohlásil, že je třeba Gazu „vymazat“, podporujíc vyhladovění a bombardování. Tyto výroky, spojené s činy jako blokáda a neustálé letecké útoky, jsou v souladu s definicí genocidy OSN: záměrné činy k zničení skupiny. Pochod vlajky v Jeruzalémě, každoroční událost od roku 1967, vidí tisíce izraelských ultranacionalistů, včetně osadníků, skandovat „Smrt Arabům“ přes Východní Jeruzalém, což je rituál nenávisti chráněný policií. V roce 2024 útočníci z pochodu napadli palestinské obchody a novináře bez významných následků, čímž normalizovali genocidní nálady.

Probíhající genocida v Gaze

Gaza, vězení o rozloze 365 čtverečních kilometrů pro 2 miliony lidí, čelí neustálému hrůzám. Od října 2023 izraelská armáda zabila přes 60 000 Palestinců – 70 % z nich ženy a děti – podle odhadů ministerstva zdravotnictví v Gaze. Blokáda, zpřísněná Gallantem a Smotrichem, vyhladověla 80 % obyvatel Gazy, přičemž 1,8 milionu čelí akutní potravinové nejistotě (OSN, 2025). Pomocná místa Gaza Humanitarian Foundation, založená v roce 2025, jsou smrtící pastí: přes 743 Palestinců bylo zabito a 4 891 zraněno, často izraelskou palbou a ostřelováním, při hledání jídla. Amnesty International a Lékaři bez hranic označují tyto činy za možné válečné zločiny, přičemž OSN označila izraelskou politiku vyhladovění za genocidní. Nemocnice, školy a uprchlické tábory leží v troskách, přičemž 90 % infrastruktury Gazy je zničeno. Brutalita – střílení dětí, rodiny pohřbené pod sutinami a masakry davů – odráží vypočítaný záměr vymazat národ.

Závěr

Od soužití v 19. století k dnešní genocidě je příběh Palestiny příběhem koloniální krádeže, zrady a neúprosné krutosti. Nespravedlnost plánu OSN na rozdělení, etnické čistky Nakby a pokračující vyvlastňování a násilí osadníků na Západním břehu tvoří kontinuum útlatu. Genocidní rétorika od Weitze po Gallanta, zesílená skandováním „Smrt Arabům“, pohání systém, který prosperuje na palestinském utrpení. Masakr v Gaze s přes 60 000 mrtvými není jen tragédií, ale zločinem proti lidskosti, umožněným globálním mlčením. Palestinský boj vyžaduje nejen vzpomínku, ale spravedlnost.